

Anonim Őirketlerde yapılacak sermaye artırımında iŐ kaynakların (fonların) kullanımı hakkında

BFS - 2013/05
İstanbul, 13.05.2013

Ticaret Kanunu'ndaki İlgili Madde:

Yürürlükteki Türk Ticaret Kanunu'nun aşağıda belirtilen 462. maddesi ile;

III - İŐ kaynaklardan sermaye artırımı

MADDE 462- (1) *Esas sözleşme veya genel kurul kararıyla ayrılmıŐ ve belirli bir amaca özgülenmemiŐ yedek akŐeler ile kanuni yedek akŐelerin serbestŐe kullanılabilen kısımları ve mevzuatın bilanŐoya konulmasına ve sermayeye eklenmesine izin verdiği fonlar sermayeye dÖnüŐtürölerek sermaye iŐ kaynaklardan artırılabilir.*

(2) *Sermayenin artırılan kısmını, iŐ kaynaklardan karŐılayan tutarın Őirket bünyesinde gerŐekten varolduğu, onaylanmış yıllık bilanŐo ve yönetim kurulunun vereceği açık ve yazılı bir beyanla doğrulanır. BilanŐo tarihinin üzerinden altı aydan fazla zaman geŐmiŐ olduğu takdirde, yeni bir bilanŐo Őıkarılması ve bunun yönetim kurulu tarafından onaylanması şarttır. (2)*

(3) *BilanŐoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması hâlinde, bu fonlar sermayeye dÖnüŐtürölmeden, sermaye taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılamaz. Hem bu fonların sermayeye dÖnüŐtürölmesi hem de aynı zamanda ve aynı oranda sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılabilir. Artırım genel kurul veya yönetim kurulu kararının ve esas sözleşmenin ilgili maddelerinin deĐiŐik Őeklinin tescili ile kesinleŐir. Tescil ile o anda mevcut pay sahipleri mevcut paylarının sermayeye oranına göre bedelsiz payları kendiliğinden iktisap ederler. Bedelsiz paylar üzerindeki hak kaldırılmaz ve sınırlanmaz; bu haktan vazgeŐilemez.*

Őeklindeki hüküm ile anonim Şirketlerin iŐ kaynaklardan yapacakları sermaye artıŐlarına yeni bir yaklaşım getirilmiŐtir.

Maddenin 3. fıkrasında;

"BilanŐoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması halinde, bu fonlar sermayeye dÖnüŐtürölmeden, sermaye taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılamaz. Hem bu fonların sermayeye dÖnüŐtürölmesi hem de aynı zamanda ve aynı oranda sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılabilir."

hükümü bulunmaktadır. Bu hükümden anlaşılacağı üzere, sermayeye dÖnüŐtürölcek iŐ kaynakların varlığı halinde sermaye taahhüdü yoluyla sermayenin artırılabilmesi için; sermaye taahhüdü yoluyla yapılacak sermaye artırımını tutarı kadar fonların da eŐ zamanlı olarak sermayeye dÖnüŐtürölmesi gerekmektedir.

Kanun'a bu hükümün konmasının gerekŐesi; Şirketlerin nakdi sermayeye duyduğu gereksinimin acil olduğu ve nakdi sermaye artıŐının derhal yapılmasının gerektiği hallerde, sadece nakdi sermaye artışı yapılarak, iŐ kaynaklardan yapılacak artıŐlarda bedelsiz pay almak müktesep hakkı bulunan mevcut pay sahiplerinin zarara uğramasının önüne geŐebilmektir.

Bu suretle, pay sahiplerinin vazgeçilmez haklarından olan bedelsiz pay almak hakkını sermaye artırımını yoluyla kendiliğinden iktisap etmeleri sağlanarak, nakdi sermaye artırımına iştirak etmeseler dahi, zararlarının bir ölçüde azaltılması hedeflenmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Genelgesi:

Ancak, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.07.2012 tarihinden sonra 30.12.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 12. maddesinin altıncı fıkrası uyarınca, Türk Ticaret Kanunu'nun 462. maddesinin yukarıda bahsi geçen üçüncü fıkrasının, halka açık ve halka açılmak üzere Sermaye Piyasası Kurulu'na başvuran ortaklıklara uygulanmayacağı hususu hükme bağlanmıştır. Bu suretle, halka açık veya açılacak olan şirketler, sermaye artışı işlemlerinde bu hükmün dışında tutulmuşlardır. Yeni Sermaye Piyasası Kanunu'na göre, halka açık olan veya halka açılmak için Sermaye Piyasası Kuruluna başvuran anonim şirketlerin, bilançolarında sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların olup olmadığına bakılmaksızın sermaye taahhüdü yoluyla sermayelerini artırmaları mümkün olacaktır.

Bu gelişme üzerine Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Ocak/2013 ayı içerisinde Ticaret Sicil Müdürlüklerine gönderdiği genelge ile; Türk Ticaret Kanunu 462/3 maddesinin uygulanması hususunda, halka açık olmayan veya halka açılmak üzere Sermaye Piyasası Kuruluna başvuru yapmamış anonim şirketler için benzer uygulamayı yapabilmelerini sağlayıcı bir yaklaşım getirmiş olup, genel kurullarında aşağıda açıklanan şartlar sağlandığı takdirde sermaye artışı işlemlerinin tescilinin yapılmasını Ticaret Sicili Müdürlüklerine bildirmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının genelgesine göre;

“Fonlar sermayeye dönüştürülmeden veya fonlar sermayeye dönüştürülürken eş zamanlı olarak fonların tutarından daha fazla tutarda sermaye taahhüdü yoluyla sermayenin artırılabilmesi, yapılacak genel kurulda **bütün pay sahiplerinin temsil edilmeleri ve sermaye artırımına ilişkin kararın oybirliğiyle alınmış olması şartına bağlanmıştır.**”

Bu durumda, halka açık olmayan veya halka açılmak üzere Sermaye Piyasası Kuruluna başvuru yapmamış anonim şirketlerin genel kurullarında bütün ortakların temsil edilmeleri ve sermaye artırımına ilişkin kararın oybirliği ile alınması halinde, bilançolarındaki iç kaynakları sermayeye dönüştürmeden veya sermayeye dönüştürülen fon tutarından fazla miktarda taahhüt yoluyla sermaye artırımını yapmaları mümkün olacaktır.